GARMER & THESINGER EXPRESS

Maandelijks Nieuwsblad voor Garmerwolde, Thesinge en omstreken

45e jaargang - april 2019

Veertig jaar Theater Suer
Spelen met je kunst

Patricia Suer en Michelle Smelik wonen op hun boerderij aan de Lageweg 22a in Garmerwolde omgeven door de vele beelden die Patricia in de loop der tijd heeft gemaakt. Al ruim veertig jaar is zij beeldend kunstenaar en theatermaker. Naar aanleiding van al die jaren is er over haar werk een film en een boek in de maak.

Patricia heeft voor de lezers alvast een van haar boeken uit haar voorstelling 'Boekje opendoen' opengeslagen (foto Koos van de Belt)

Bewegende beelden

Patricia begon al jong als beeldend kunstenaar. Toen de bekende poppenspeler Jozef van den Berg stopte met lesgeven kreeg Patricia de kans om zijn werk voort te zetten. Met haar poppentheater gaf ze lessen en voorstellingen op scholen in de stad Groningen.

Het waren geen traditionele poppenkastvoorstellingen met Jan Klaassen en Katrijn waarbij de poppenspeler onzichtbaar bleef. Jozef van den Berg was er mee begonnen om als poppenspeler ook een rol te vervullen en zichtbaar te zijn voor het publiek. Dat deed Patricia ook.

Haar voorstellingen ontwikkelden zich steeds verder en waren niet alleen meer bestemd voor kinderen maar ook voor volwassenen. Haar werk werd groter en Patricia ging meer in de open lucht spelen. In de beginjaren trok ze in de zomervakanties samen met Michelle op een tractor met woonwagen erachter van camping naar camping.

Ook toen al was Michelle niet alleen haar partner maar ook haar zakelijk manager, steun en toeverlaat en manusje van alles. Met een campinggids in de hand belde Michelle in een telefooncel campings op met de vraag of ze er konden spelen. Zo trokken ze vanuit Groningen tot aan Gelderland van camping naar camping. Later werd ze gevraagd mee te doen met een rijdend festival waar ook andere artiesten aan deelnamen.

De natuur speelde een belangrijke rol in de voorstellingen en zo werd Theater Suer via haar impresariaat vaak geboekt in nationale parken, op eilanden, diep in de bossen; kortom op prachtige locaties. De vroegere poppen van stof werden grote bewegende, weerbestendige metalen beelden: een locomotief, wolven, draken, uilen, reigers enzovoort. 'Eigenlijk werd ik weer een beeldenmaker. De voorstellingen waren en zijn een mooie manier om mijn beelden te presenteren. Mijn beelden moeten altijd kunnen bewegen. Beelden in een galerie vind ik eigenlijk wat saai. Ik breng ze graag tot leven.' Michelle vult aan: 'Spelen met je kunst. Dat is het eigenlijk.'

Een documentaire en een boek

Vijftien jaar geleden ontmoetten Patricia en Michelle de inmiddels overleden kunstenaar en performer Jan Steen. Zijn werk had veel raakvlakken met dat van Patricia. Filmmaker Buddy Hermans had een documentaire gemaakt over het werk van Jan Steen en Jan raadde Patricia aan dat ook te doen. Ze besloten zijn advies op te volgen en kwamen in contact met Buddy Hermans die enthousiast reageerde. De opnames voor de film zijn inmiddels begonnen. Het wordt een documentaire over het werk van Patricia. Begin mei wordt het hoogtepunt van de documentaire opgenomen; een enorme karavaan van alle beelden die Patricia ooit gemaakt heeft. Zij worden in beweging en tot leven gebracht door een hele stoet vrijwilligers. De documentaire wordt mogelijk gemaakt door subsidie van het Jan Steenfonds en wordt geproduceerd door de Stichting Parmando. De première is in augustus op festival Noorderzon in Groningen.

Na wat aarzeling zijn Patricia en Michelle via het platform Voordekunst ook een crowdfundingactie begonnen voor het uitgeven van een boek. Patricia had daar eerst moeite mee. 'Ik vond het moeilijk. Je gaat toch niet bij vrienden en kennis-

sen schooien om geld?' Maar om het boek mogelijk te maken was zo'n actie toch nodig en de reacties bleken juist positief. Veel mensen gunden het haar en reageerden enthousiast. Ook hier was Michelle weer steun en toeverlaat. Zij had de hele actie op touw gezet. Op dit moment zijn zij aan het graven en zoeken naar verhalen en foto's voor het boek dat Aly Pepping uit Thesinge zal gaan vormgeven. Zij hebben het er druk mee want het is de bedoeling dat het boek begin juli wordt gepresenteerd in Museum Nienoord. En hoe kan het anders; Patricia zal de presentatie van het boek openen met de voorstelling *Boekje opendoen*.

Het mooiste beroep dat er is

Patricia denkt na al die jaren niet aan stoppen. Ze werkt nog elke dag. Dat maakt ook dat ze gelukkig is. Niets doen houdt ze hooguit een middag vol. De grote voorstellingen zijn wel zwaar geworden. Haar nieuwe werk voor de voorstelling Boekje opendoen, met pop-upboeken, is dan ook kleiner. Als je de metalen boeken opent, zie je prachtig kleine, bewegelijke voorstellingen. Sommige figuurtjes kunnen vanuit het ene boekje in een ander boekje stappen. Deze voorstelling speelt zij tijdens de *Tuin en Kunst Hogeland*-weekenden in tuincentrum De Kleine Plantage in Eenrum op 9 en 23 juni.

Terugkijkend op die ruim veertig jaar: had Patricia iets anders willen doen? 'Nee', is haar antwoord, 'ik ben geboren als kunstenaar en dat ben ik nog steeds. Dat kun je niet ombuigen. Ik heb alle ruimte voor mijn fantasieën en creativiteit. Kunstenaar zijn heeft zijn beperkingen maar de rijkdom is weergaloos. Het is het mooiste beroep dat er is.'

Michelle helpt Patricia met en in een van haar vele creaties, gebruikt tijdens een van haar voorstellingen (foto Koos van de Belt)

Tip voor wie interesse heeft:
Parmando 24 culture is een cultureel kanaal waar je je op abonneren kunt. Het kanaal zendt vierentwintig uur per dag culturele programma's uit.

Irene Plaatsman

Stoomfluitjes

Gezocht: Leuk en jong gezin zoekt een (droom)huis in Garmerwolde. Bent u of kent u een huiseigenaar die, nu of in de toekomst, zijn huis wil verkopen? Dan horen wij dat graag. David en Angelika Bloem, angelikabloem@hotmail.com, tel. 06 13 178 088.

Te koop: Bloembakken op wieltjes, sta- en biertafels, werkbanken, linnenrekken, wensputbloembak enzovoort. Kom vrijblijvend langs. Rikus van der Woude, Moeshorn 5 te Thesinge, tel. 06 11 286 267.

Afscheid van de oud-bestuursleden Trefpunt

Op vrijdagavond 10 mei zullen we officieel afscheid nemen van twee bestuursleden van dorpshuis Trefpunt: Jan Mollema en Henri Schijf. Zij hebben het dorpshuis ruim tien jaar met veel toewijding bestuurd. Sinds de opening van het dorpshuis heeft Jan bovendien, samen met Henny, Trefpunt met grote inzet beheerd. Ook van die rol neemt Jan nu afscheid. Gelukkig blijft hij wel actief betrokken bij Trefpunt.

Wij nodigen alle (oud-)vrijwilligers en anderen die bij het dorpshuis betrokken zijn of zijn geweest, van harte uit om Jan en Henri in hun rol van bestuurslid uit te zwaaien.

De bijeenkomst is van 20.00 tot 22.00 uur in het dorpshuis.

Namens het bestuur van het Trefpunt,
Peter Heidema

Tatiana
haarstudio
Gediplomeerd Wella Master Color Expert !
Oude - Rijksweg 33 Garmerwolde
Tel. 06 52 689 239

't Groninger Landschap op z'n mooist
Gerard Kingma
reis- en natuurfotografie
Geef een afdruk cadeau - origineel en persoonlijk!
Bezoek de website voor het laatste nieuws over workshops en exposities
Havenstraat 5 - 9797 PL Thesinge
www.kingma.nu
gerard@kingma.nu
050 3023813

Mechanisatiebedrijf
Oudman Thesinge BV
- Verkoop en reparatie landbouwmachines
- Gespecialiseerd in maatwerk
- Verkoop en reparatie tuin- en parkmachines
- Voor Service en kwaliteit

T 050 3021321
F 050 - 3023717
info@oudmanthesinge.nl
www.oudmanthesinge.nl

Boer Goensepad blijft bestaan!

De vorige editie van de G&T Express berichtte dat met de aanstaande werkzaamheden aan de Lageweg ook het Boer Goensepad zou worden aangepakt; het betonnen fietspad zou plaatsmaken voor een onverhard wandelpad met brede bloemstroken. Deze aankondiging stootte veel lezers met recht tegen de schenen. Vooral de onderzoeksbevinding dat het gebruik van het fietspad met 90% zou zijn gedaald stuitte op ongeloof. Menig Thesinger rijdt eroverheen, van en naar stad, vooral de fietsforensen naar Zernike. Denkt de nieuwe gemeente nu dat ze ons dit zomaar kunnen maken? Helemaal nu de Stadsweg ook nog eens voor onduidelijke duur wordt afgesloten…

Binnen een paar uur na het verschijnen van de krant werden de eerste Facebook-oproepen tot protest gesignaleerd, berichten verschenen op thesinge.com, en G&T-redactieleden ontvingen telefoontjes van bezorgde lezers. Peter Heidema werd gebeld door de gebiedscoordinator van de voormalige gemeente Ten Boer vanwege een vraag over het pad van familie Goense. Men had er via via over gehoord! De zaterdag werd bijna opgeofferd om handtekeningen in te zamelen om een petitie aan te kunnen bieden tijdens de informatiebijeenkomst die de volgende maandag zou plaatsvinden in dorpshuis Trefpunt.
Wat het krantenbericht echter niet expliciet vermeldde was de precieze datum van die maandag: *1 april*.

Het was de bewuste maandagavond een gezellige bijeenkomst met koffie, paaseitjes, en een heuse voordracht met toelichting door aanstichter Joop Heerdal (vanwege yoga in Trefpunt werd uitgeweken naar de kerk). Van de om en nabij twintig aanwezigen moest menigeen toegeven - soms met een schaamblosje op de wangen - dat ze, al was het maar tijdelijk, er toch wel ingestonken waren. Vaak was het na er met anderen over gesproken te hebben wel duidelijk en bleef diegene een weekend vol frustratie bespaard.
Bij een klein aantal aanwezigen viel het kwartje pas tijdens de bijeenkomst, met een paradoxale combinatie van opluchting en enige gêne als gevolg. Gelukkig werd iedereen uiteindelijk getroost met een zakje bloemzaad, uit te strooien bij het Boer Goensepad. Want al was het een aprilgrap, het bericht dat het met de bij niet goed gaat is allesbehalve een grap. Daarnaast: van akkerranden met veldbloemen wordt iedereen blij. Al met al was het een gezellige avond in het kader van een zeer geslaagde aprilgrap. Er is veel lol aan beleefd!

Namens de redactie, Harjo de Poel

Joop Heerdal deelt, nadat hij de grap heeft onthuld, bloemenzaad uit aan de kerkgangers. Die zagen de humor er wel van in. (foto Koos van de Belt)

Als afsluiting van de 1 aprilgrap strooien Metha Nijkamp en Harjo de Poel, redactieleden van de G&T, overgebleven bloemenzaad langs het Boer Goensepad (foto Koos van de Belt)

Verbouwing De Leeuw gestart

In de Garmer & Thesinger wordt u min of meer regelmatig op de hoogte gehouden van de stand van zaken van de renovatieplannen van dorpshuis De Leeuw. Wat is er de laatste tijd gebeurd? En wat zijn we van plan? Wel, een paar dingen zijn zeker het vermelden waard.

- De verbouwing is begonnen; in de eerste week van april is Havenga gestart. Lang genoeg gewacht en vergaderd, vonden we. Vijf jaar alweer, als je even terugkijkt.
  Hoewel we het NAM-contract nog niet terug hebben gezien met alle handtekeningen erop zijn we er voor honderd procent van overtuigd dat dit geen weken meer zal duren.
  Nadat medewerkers van Havenga en Dekker-Struik (onze installateur) diverse apparatuur losgekoppeld hadden kon verhuisbedrijf Mast de inboedel netjes inpakken en naar de tijdelijke opslag brengen; natuurlijk alleen datgene dat we weer willen gaan gebruiken. De rest is zoveel mogelijk verkocht.
- Inmiddels hebben we alle vergunningen binnen.
- Het hele bouwtraject (het slopen en de nieuwbouw van het achterhuis en het versterken en renoveren van het voorhuis) gaat ongeveer een jaar in beslag nemen. Volgend jaar om deze tijd verwachten we dorpshuis De Leeuw feestelijk te kunnen heropenen.
- Alle verenigingen en clubs zitten komend jaar in Het Geweide Hof van de familie Van Zanten.

Het café van het dorpshuis is helemaal leeggeruimd (foto Diena Tichgelaar)

- Direct na Pasen begint een gespecialiseerd bedrijf (Krans uit Stadskanaal/Nieuw Buinen) met de asbestsanering. Aansluitend wordt dan het voorhuis vanbinnen helemaal gestript (café, keuken, zijzaal en de zolders daar boven). Daarna start de sloop van het achterhuis (grote zaal, toiletten en entree). Dit strippen en slopen gebeurt ook door Krans.

Het Bouwteam, Henk Vliem

Lotus uitvaartverzorging en -begeleiding
Nellian Dijkema en medewerksters

Bovenrijgerweg 19 | 9797 TD Thesinge | 06 53767142 | www.lotusuitvaart.nl

informatie en vormgeving rondom de dood: Schoolholm 3, Groningen

TIMMERBEDRIJF
RIDDER
LUDDESTRAAT 15
9797 PM THESINGE
A.J. RIDDER
M. 06 1569 2503

ONDERHOUD
VERBOUW
RENOVATIE
RESTAURATIE

INFO@TIMMERBEDRIJFRIDDER.NL
WWW.TIMMERBEDRIJFRIDDER.NL

HOEKSTRA 4 IN 1 SERVICE
THESINGERLAAN 3
9797 TE THESINGE
050- 302 19 77
HOEKSTRA4IN1.NL

VOOR ALLE ONDERHOUDSWERKZAAMHEDEN
VOOR UW AUTO EN TUINMACHINE,
WAARBIJ SERVICE EN KWALITEIT TEGEN
EEN BETAALBARE PRIJS VOOROP STAAN!

OOK VOOR VERKOOP EN STALLING!

AvecPlezier | Remco de Raad |
Catering | Wijn en spijs | Hapjes | Thuis diner | Freelance |
06 837 994 44 | info@avecplezier.nl | www.avecplezier.nl |

Vrijblijvend informatie over
'afscheid bij leven' of
'troost-eten' ~
presentatie Uitvaart,
wat moet, kan en mag? ~
verzekeringscheck en
voorgesprek ~

Onder Ons
afscheid en uitvaart
samen in eigen hand

06 1998 50 15 melden van een overlijden kan dag en nacht
Mariele Mijnlieff • info@onderonsuitvaart.nl • www.onderonsuitvaart.nl

Jo's knipperij
Jo's knipperij
Jolanda Bol, Moeshorn 7, Thesinge
M 06 20283916
knippen op afspraak

Jelle van der Veen
Montagetechniek
Centrale verwarming Waterleiding Electra
Gas Sanitair Riolering Dak- en zinkwerken
www.jellevanderveen.nl
Thesinge 050 - 302 48 30 / 06 - 303 69 109

haarstudiosolitaire.nl
haarstudio
solitaire
Ten Boer

Boek nu online uw afspraak
www.haarstudiosolitaire.nl
Peter & Zuzan Schoonbergen
Wigboldstraat 6 - Ten Boer
Tel. 050 302 21 51
haarstudiosolitaire@gmail.com

Voor al uw
aardbevings-
schade
Onderhoud
Verbouw
Kozijnen

JAN BOSS
timmerbedrijf
Rijksweg 13
9917 PS Wirdum
0596 572351
06 55165522
jan@timmerbedrijfjanboss.nl
www.timmerbedrijfjanboss.nl
Bouwend Nederland

RITSEMA
Sierbestrating

Bornholmstraat 4
9723 AX Groningen
050-3138600

Olgerweg 17
9723 EA Groningen
info@ritsema-sierbestrating.nl

www.ritsema-sierbestrating.nl

Voorjaarsvergadering Dorpsbelangen Garmerwolde

De voorjaarsvergadering van de Vereniging Dorpsbelangen Garmerwolde op maandag 25 maart 2019 in dorpshuis De Leeuw werd drukbezocht. Tot haar vreugde mocht de voorzitter ook enkele speciale gasten welkom heten, zoals de leden van het gebiedsteam Ten Boer, onze dorpswethouder Inge Jongman en twee mensen van het CDA. Plus Michiel Mulder van Bronnen van Ons, Mario Post namens het Waterbedrijf Groningen en drie mensen van de RWZI.

Enkele mededelingen

- Er zal een dorpenoverleg voor alle dorpsverenigingen van de voormalige gemeente Ten Boer worden opgericht.
- De Vereniging Dorpsbelangen Garmerwolde bestaat volgend jaar 75 jaar; dit wordt gevierd op 19 september 2020.
- Dorpsbelangen heeft een nieuwe website met een open Facebookpagina. Als je er op klikt, kun je het inzien ook al ben je geen lid van Facebook.
- Jägermeister organiseert het Oud & Nieuwfeest niet meer. Huub is bezig iets op te zetten in samenwerking met het kloksmeren.

Bestuursverkiezing

Nynke Kloppenburg wordt herkozen, Sacha la Bastide treedt af als penningmeester maar blijft wel in het bestuur en Simon Spanninga treedt af maar blijft actief in de DOR (themagroep Duurzaamheid en Openbare ruimte - *red.*).

RWZI

- Omdat ze minder energie willen gebruiken, staat er een aantal verbouwingen bij de zuivering op de planning. Ook vindt er een nieuwe aanbesteding voor het slib plaats. Zuiveringsslibverwerker Swiss Combi gebruikt heel veel aardgas bij het drogen en ze willen af van het aardgas. Ze zijn in gesprek met meerdere bedrijven over een langjarig contract; ook Swiss Combi hoort tot de mogelijkheden mits ze het droogproces aanpassen. Harm Derk Tammeling wijst erop dat ze rekening moeten houden met vervoersbewegingen: als het slib elders wordt verwerkt, moet het er ook naar toe.
- Door vergisting van het slib ontstaat biogas en dit gebruiken ze voor het produceren van elektriciteit. Ze zouden groen gas willen produceren en dat injecteren in het net.
- De Eemskanaalkade is op hoogte, aan de waterkant zijn damwanden aangebracht. Het gedeelte van het Wierenga's bosje tot Woltersum wordt nog eind dit jaar of volgend jaar versterkt met voldoende gerijpt slib. Waar geen ruimte is komen planken aan landszijde, een stabiliteitsscherm. Vanaf het derde kwartaal dit jaar wordt begonnen met de realisering van de inrichting vanaf de Bronssluis tot de RWZI.

Vragen uit de zaal

- Wanneer gaat het fietspad open?
  Het pad is klaar, maar er moeten nog allerlei werkzaamheden worden uitgevoerd. Misschien kan het van de Washuisterweg tot Woltersum wel open.
- Wat doen jullie met dat puin en andere rotzooi in plaats van grond op de dijk?
  Wat de aannemer tegenkomt, halen ze er handmatig uit.
- Er is onlangs een fiets in het water gewaaid; wat als de fietser er ook in was gevallen?
  Elke 50 meter staat een trappetje. Deze vallen echter niet op, elders zijn ze wit gespoten.
- Waarom is het fietspad zo smal? Op een bord bij de Rijksweg stond een heel mooi breed pad.
  Er komen zones waar schapen kunnen grazen en een wandelpad met bloemrijk mengsel.

Mario Post van het Waterbedrijf Groningen over de bouw van een industriewaterfabriek

Het vergunningentraject loopt, het aanbestedingstraject is rond. Het zandtransport voor het bouwrijp maken gaat per schip, de grondwerkzaamheden duren tot begin juni. Binnenkort komt er per brief uitleg plus een uitnodiging voor eind juni.

Michel Mulder van Bronnen Van Ons over zonne-energie achter de RWZI

De vergunning wordt waarschijnlijk voor de zomer gepubliceerd. Zorgvuldig omgaan met de omgeving is heel belangrijk, je moet proberen de geldstromen in de regio te houden. Wat kunnen we doen in de regio, wat is er allemaal? Het is en, en, en; niet of, of … wind, zon en warmtepompen. Lokale Energie Coöperaties zijn vaak vrijwilligers, Bronnen Van Ons kan hen ontzorgen.

Reacties uit de zaal:

- Je kunt je huis ook verwarmen met waterstof.
- Enexis zorgt voor het net. 's Nachts is er geen zon, maar we gebruiken wel stroom. Straks hebben we veel stroom, maar geen grond om iets te verbouwen. Zet die zonnepanelen op de parkeerplaats bij Kardinge.

Gebiedsteam en dorpswethouder

Het is belangrijk om te weten wat er speelt en leeft in de voormalige gemeente Ten Boer: kennen en gekend worden. Het gebiedsteam heeft een eigen budget om initiatieven te budgetteren. Activiteitencommissies kunnen vergunningen blijven aanvragen via de site. Subsidies blijven; neem voor vragen, nieuwe activiteiten of ideeën contact op met het gebiedsteam, er zit altijd een van hen in Ten Boer. Of stuur een mailtje naar dirk.keegstra@groningen.nl. De Noorderkrant is terug; ook bestaat er een digitale nieuwsbrief en een omgevingsapp.

Peter Homan stopt bij Groen en Grijs Stadsbeheer; Ronald Rooyakkers wordt zijn opvolger. Het proces voor de kruising Lageweg draait, Peter Homan neemt de klacht over de begroeiing naast de Stadsweg mee: er zit allemaal puin in de grond, het graszaad slaat niet aan.

Inge Jongman, onze dorpswethouder, heeft vierwekelijks overleg met het gebiedsteam. Om de mensen in de dorpen te leren kennen, trekt ze ook elke vier weken de gemeente in.

Zij is te bereiken via inge.jongman@groningen.nl.

En verder

De Fotogroep Garmerwolde is bezig met een foto voor onder het plaatsnaambord Garmerwolde. Het wordt heel abstract; met name de karakteristieke omgeving bij de kerk is hier heel geschikt voor.

In de rondvraag wordt onder andere aandacht gevraagd voor verlichting bij de fietsenstalling, bijvoorbeeld een lampje op zonne-energie, de kapotte lantaarnpaal aan de Dorpsweg, de sluiting van het dorpshuis per 1 april en schelpen bij het bankje bij het Eemskanaal.

Om 22.30 uur sluit de voorzitter de vergadering en is er gelegenheid om nog even na te praten.

Hillie Ramaker-Tepper

Het poldergemaal Rottegat *bij de Bovenrijgerweg in betere tijden. Het is namelijk ondertussen ontmanteld en afgevoerd en de eerste handelingen voor nieuwbouw op die plek zijn al begonnen (foto Sieb-Klaas Iwema)*

Werkzaamheden - fietspad dicht

Nu zelfs de politiek zich roert (GroenLinks stelde vragen in de gemeenteraad) en zich afvraagt waarom de Stadsweg tussen de Zuidwending en Noorddijk afgesloten is ging de G&T op onderzoek uit.

Zoals te zien is langs de Rijksweg (tegenover de J. Slimsluis in het Damsterdiep) wordt er flink in de weilanden gewroet en liggen er inmiddels pijpen klaar. Ook aan de andere kant van Ruischerbrug, richting Engelbert, worden werkzaamheden uitgevoerd.
De gemeente meldde onlangs in een nieuwsbrief: 'Het fietspad wordt tijdens de werkzaamheden gebruikt door zware machines. Vanwege de veiligheid is het fietspad daarom afgesloten. De afsluiting duurt naar verwachting tot 1 augustus.'
(Overigens kan op moment van dit schrijven de fietser via kleinere paadjes nog wel in Noorddijk komen. Wij raden het Boer Goensepad aan dat na alle commotie gewoon open blijft…)
Het Bevrijdingsbos doet er op haar website nog een schepje bovenop en meldt: 'De Gasunie voert werkzaamheden uit in Het Bevrijdingsbos; hierdoor is het bos tot en met eind september slechts beperkt toegankelijk.'

Wat duidelijk is: er wordt in opdracht van de Gasunie een gasleiding aangelegd of vervangen. Maar ons onderzoek naar de achtergronden levert in eerste instantie vrijwel niets op. Totdat onze onderzoeksjournalist Harjo de Poel uit de krochten van het internet een schrijven van de Gasunie aan omwonenden opdiept. We citeren:

De graafwerkzaamheden vinden voornamelijk plaats in agrarische grond. De werkzaamheden worden in een aantal fasen uitgevoerd. Het eerste deel is tussen het Eemskanaal en het Bevrijdingsbos aan de Noorddijkerweg. Het tweede deel is tussen het Eemskanaal richting Engelbert tot aan de A7. Vervolgens is het laatste deel vanaf de A7 tot aan de Stainkoeln aan het Winschoterdiep. De totale werkzaamheden vinden plaats in de periode vanaf maart 2019 tot en met oktober 2019.

In tegenstelling tot de afsluiting van het Boer Goensepad blijkt de versperring van de Stadsweg allesbehalve een grap (foto Harjo de Poel)

En ter geruststelling: *De gastoevoer naar de woningen blijft gewoon in stand. Na afloop van de werkzaamheden worden de percelen in de oorspronkelijke staat teruggebracht.*

Een en ander vindt plaats in het kader van het renoveren van vijftig jaar oude (gietijzeren) gasleidingen. Herman Nijenhuis van de Gasunie legt het verder uit: 'Dit project gaat om het vervangen van oude leidingen van vóór 1964 die, vooral vanwege de aardbevingsproblematiek, niet meer veilig worden bevonden. De leiding waar het om gaat loopt van Winschoten via Zuidbroek en Groningen (bij *Afvalverwerking Stainkoeln*) langs Engelbert naar Het Bevrijdingsbos in Noorddijk. Daar splitst zij zich naar Eelderwolde (dus om de stad heen) en naar Thesinge. Deze laatste twee buizen zijn van veel recentere datum en worden dus met rust gelaten. We hebben nu te maken met de laatste fase van het project, eerder werd het gedeelte tussen Winschoten en Stainkoeln al aangepakt.'
En hij meldt dat de duiker onder het Eemskanaal al in 2009 is vervangen.

Wel moet er straks nog onder de A7 (vanaf de vuilstort) worden geboord. Waarvan akte.

Jan Ceulen

Wist-u-dat...

- de ANWB een test heeft uitgevoerd bij negen fietssnelwegen in Nederland?
- 'onze' Stadsweg daar op een gedeelde laatste plaats eindigde met 3 uit 5 sterren?
- dit voornamelijk komt doordat een onvoldoende werd gescoord op 'sociale veiligheid'?
- dit in de tekst bij de test voornamelijk werd geweten aan het gebrek aan licht in de nacht?
- de Stadsweg daarentegen het hoogst van alle scoorde op 'omgeving/reisplezier'?
- dit onder andere te maken kan hebben met het gebrek aan lantaarnpalen langs het pad?
- wij uit Garmerwolde en Thesinge dat dus helemaal kunnen begrijpen?

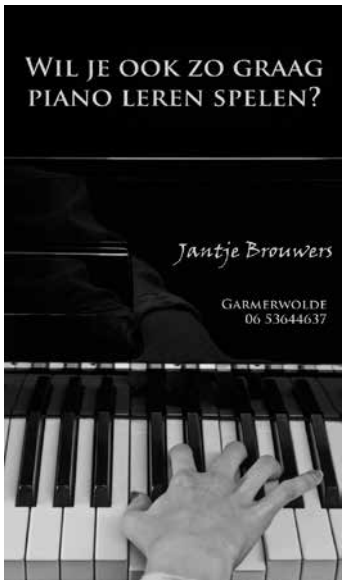

Neuten schaiten Garmerstee

Aangezien het dorpshuis in Garmerwolde per 1 april is gesloten, wijken we voor onze bijeenkomst op donderdag 11 april uit naar Het Geweide Hof; een mooie zaal met volop ruimte. Om de plinten en radiatoren te beschermen tegen het geweld van de kogels zijn er reeds planken tegen aangebracht. Om doordreunen te voorkomen, leggen we er op advies van Geert Pops ook nog plaids bij neer. Ziezo, nu kan er niets gebeuren. Met afplaktape en zwarte viltstift zetten we de banen uit en leggen de noten erop. Nu kunnen de mensen komen.

We brengen het tot zesentwintig deelnemers; een mooi aantal. Na de koffie of thee met een lekkere plak cake begint het spel. Al gauw klinken er kreten als:

- Ja! In ain keer... Geweldeg!
- Oooh… jammer.
- Hou krigst t kloar! Alweer alles in ain keer d'ròf!
- Pech. Dij aine neut der tussen blift stoan. Nou is t dik en dun: nul. Aans was t plus 17 wèst.

Na een sportieve en gezellige strijd luidt de uitslag als volgt:

Baan 1: 1. Dina Feenstra 158, 2. Francien van Huis 101, poedel: Martha Menger - 61.
Baan 2: 1. Abel Menger 47, 2. Nardi Huiskes 30, poedel: Janna Hazeveld - 87.
Baan 3: 1. Egbert Post 70, 2. Douwe Tichgelaar 7, poedel: Hillie Ramaker - 73.

Met dank aan de hulptroepen; steeds weer die noten opzetten is een hele klus!
Op donderdag 9 mei gaan we naar het MuzeeAquarium in Delfzijl en daarna een visje (of iets anders) eten in Termunten. En in de zomermaanden willen we gaan jeu-de-boulen; uiteraard zijn ook kijkers hierbij van harte welkom. Bij voldoende belangstelling maken we ook nog meer uitstapjes; kom maar op met uw ideeën! Op donderdag 12 september komen we voor het eerst weer bij elkaar in Het Geweide Hof.

Hillie Ramaker-Tepper

Antje Noordhof

Wietske de Vries

Kees Wierenga

Hillie Ramaker
(foto's Sieb-Klaas Iwema)

Ook in Thesinge waren de noten niet veilig (foto Alex Mollema)

In Garmerwolde werd onder toezicht van twee paashazen druk gezocht naar eieren (foto Wokkel)

In Thesinge op zoek naar de verstopte eieren (foto Anita op den Kelder)

Nieuwe bewoners Thesinge

Terug naar de Molenweg

Dat had Joyce Bolhuis ook niet kunnen vermoeden: terug naar Thesinge en dan ook nog tegenover je moeder Ria en stiefvader Koos komen te wonen. Maar soms loopt het leven zo, ben je blij met de aangeboden woonruimte en pak je de kans met beide handen aan. Inmiddels is het twee en een half jaar geleden dat ze uit Ten Boer vertrok en is dochter Lynn alweer zes en dochter Fay bijna een jaar.

Lynn, Joyce en Fay (foto Henk Tammens)

Joyce heeft beslist geen spijt van deze stap. Voor de jonge, alleenstaande moeder is het fijn dat oma Ria snel bij kan springen als het even te veel of te druk wordt. Want naast het draaiende houden van het gezin volgt Joyce een opleiding helpende zorg, die ze dit jaar hoopt af te ronden om daarna met de BBL-opleiding als verzorgende IG (individuele gezondheidszorg - *red.*) te starten bij ZINN, een zorginstelling in Groningen/Haren.
Voor haar hobby paardrijden heeft ze op dit ogenblik niet zoveel tijd en energie. De paarden Dolly (Tinker) en Boy (Shetlander) lopen gelukkig op loopafstand in een weiland net buiten het dorp. Maar het op zaterdagochtend naar de manege in Kantens gaan heeft even minder prioriteit. Als dierenliefhebber heeft ze zich omringd met enkele katten en een heerlijk springerig hondje. En daar kan ze lekker van genieten.

Lynn gaat inmiddels naar de basisschool en daar heeft ze het reuze naar haar zin in de middenbouw. Verder speelt ze volop met vriendjes en vriendinnetjes uit het dorp. En ze gaat ook graag naar de oppas, samen met haar zusje Fay. Gelukkig kunnen ze bij gastouder Wolfje (Kirsten) al vroeg in de ochtend terecht. Heerlijk, zo'n flexibele gastouder.

Zoals het nu lijkt, je weet immers nooit hoe het loopt, blijft Joyce hier nog wel een poosje wonen met haar dochters en huisdieren. Het huis is ruim, het dorp is fijn en het voelt goed en vertrouwd onder de wieken van de molen en nog een beetje onder de vleugels van moeder.

Roelie Karsijns

Eindelijk weer een eigen stek

Het was goed, gezellig en fijn dat haar ouders haar en de kinderen onderdak boden in hun huisje aan De Dijk, nadat haar relatie was verbroken, maar Marianne Blaauw is na bijna twee en een half jaar wel heel erg blij met haar eigen stek aan de Molenweg. Het huis voelt nu nog een beetje als een te grote jas voor haarzelf, haar dochter Mirthe (6) en zoon Donovan (3), maar dat zal in de loop der tijd wel veranderen. Eerst maar even settelen en het hoogstnoodzakelijke aanpakken.

Marianne werkt twee dagen in de week bij Bakker Bart in Roden. Deze baan had ze al voordat ze uit Roden naar Thesinge vertrok. Na drie jaar thuis met alleen de zorg voor man, huis en kinderen was ze blij met deze kans om haar wereldje wat groter te maken. Al is het niet helemaal in de lijn van haar opleiding helpende zorg en welzijn, het geeft haar wel veel (werk)plezier. Sinds kort werkt ze ook nog twee dagen bij de Agrishop. Dat is wel even wennen, want groente snijden en salades maken in grote hoeveelheden is wel wat anders dan broodjes bereiden en verkopen.
Na de (lange) werkdagen heeft Marianne geen behoefte meer om eropuit te gaan voor een hobby of een avondje uit. Ze vindt het heerlijk om even in haar eentje te relaxen wanneer de kinderen in dromenland zijn.
Mirthe zit nu op dezelfde (kleine) basisschool in het dorp waar Marianne destijds ook naar toe ging en goede herinneringen aan heeft. Donovan gaat naar peuterspeelzaal De Benjamin - ook in Thesinge.
De kinderen gaan - op afroep - naar gastouder Wolfje en zijn ook vaak bij opa Henk en oma Anita te vinden, die hen met alle liefde en plezier aandacht en onderdak bieden. Al met al heeft Marianne het, samen met haar kinderen, goed naar haar zin op de nieuwe plek.
Het toeval wil dat ze naast Joyce, haar vroegere schoolgenoot van het Alfa College, is komen te wonen. Doordat ze het beide druk hebben en beiden veel weg zijn hebben ze nog niet zoveel contact. Maar op de zomeravonden, als de zon in hun beider voortuinen schijnt, maken ze vast wat vaker een praatje vanaf hun terrasje.

Roelie Karsijns

Donovan, Marianne en Mirthe (foto Henk Tammens)

Ver weg? Nee!

Aan het Hendrik Ridderplein in Thesinge is een nieuwe bewoonster neergestreken: Fenneke, een stoere dame van drieëndertig die hoofdagent is in Hoogezand. We zochten haar op en stellen haar aan u voor.

Fenneke (foto Koos van de Belt)

Fenneke is geboren in de stad Groningen (wijk Oosterpoort), maar verhuisde al jong met haar ouders naar Oostwold bij Leek. Daar groeide ze op, ging in de stad naar de middelbare school en volgde na de mavo de mbo-opleiding paardenhouderij. 'Ach', glimlacht Fenneke, 'dat stelde eigenlijk niet zoveel voor, maar ik was als meisje altijd al gek van paarden, dus dat leek me wel wat. Daarna toch maar de havo gedaan en een secretaresseopleiding, want ik zocht toch naar een wat zinvoller diploma.' Wat ze toen ze zeventien was ook al eens gedaan had, solliciteren bij de politie, probeerde ze op haar vijfentwintigste opnieuw en nu met succes. 'Op mijn zeventiende werd ik afgewezen, maar ik was toen ook nog wel een beetje te jong hoor.' Ze zat drie jaar op de politieacademie en kon vijf jaar geleden beginnen bij het regiokorps Hoogezand - Veendam. Dat was vroeger de rijkspolitie. Haar werk is behoorlijk gevarieerd en voor een deel best bijzonder. 'Ik doe drie dagen noodhulp: dan surveilleer je in de auto en ben je elk moment oproepbaar voor alles van 112. Het echte agentenwerk dus.' Lachend, op mijn vraag of ze dan ook boetes uitschrijft: 'Nee hoor, dat probeer ik te voorkomen, ik ben liever bezig met het oplossen van problemen.' Thesinge kan gerust zijn… Daarnaast doet ze een dag eerwraakgerelateerd (huiselijk) geweld. Dat komt vooral voor onder mensen uit landen in het Midden-Oosten en Noord-Afrika, waar eerwraak in de cultuur is ingebed.
En dan nog een dag financiële fraude, met als specialisatie Marktplaats. Klachten die binnengekomen zijn bij Marktplaats of rechtstreeks bij de politie (vaak een aantal over een persoon) worden bekeken en gegevens over de verdachte worden in kaart gebracht. Soms is het echt spannend en houden zij en haar collega's iemand aan, vaak is het vooral informatie bundelen om de zaak rond te krijgen.

Fenneke woonde in Groningen tien jaar samen met haar inmiddels ex-vriend. Toen het uitging vond ze tijdelijk onderdak in Tolbert (voor haar een bekende omgeving) en onlangs werd ze getipt op Facebook over een vrijkomend huurhuis in Thesinge.
'Ik dacht eerst: jemig, Thesinge, dat is ver weg, maar toen ik erheen reed was ik er in vijf minuten! Dat viel dus mee.' (Ik denk nu even dat ze misschien vanuit Garmerwolde was vertrokken, maar het gaat natuurlijk om het idee.) Ze vervolgt: 'En ik zit hier nu heerlijk en ben ook best blij met huren - even geen sores, als er iets stuk is bel ik gewoon de huurbaas.'
Door haar wisselende diensten heeft ze best een druk bestaan, maar het is toch al gelukt om kennis te maken met de buren om haar heen. Ik vertel wat over leuke activiteiten in Thesinge zoals Felicitas en Lopend Eten en dat laatste blijkt haar belangstelling te hebben gewekt. 'Ik had het al gehoord van Elske, mijn voorgangster hier. Lijkt me enig, want koken vind ik erg leuk.' Het bleek al in het voorafgaande: ze is ook (nog steeds) in de weer met paarden en te zijner tijd iets groters kopen, met ruimte voor een paard, vindt ze wel een aanlokkelijk idee. Maar eerst gaat ze lekker rustig in het mooie Thesinge wonen. We komen haar vast wel tegen bij Lopend Eten …

Jan Ceulen

Fietsclinic

Op donderdag 18 april was er in Het Geweide Hof te Garmerwolde een bijeenkomst, georganiseerd door Vitaal Plus in samenwerking met Verkeerswijzer Groningen (tot 2018 Groen Licht Groningen). Fietsdocenten Thecla Scholtens en Bernard Heijsman gaven de 'jonge ouderen' aan hoe om te gaan met de e-bike (elektrische fiets). Bij het afstappen de versnelling in de 2 zetten; als je dan weer opstapt, vlieg je niet met een vaart over de weg met eventueel een gekneusde rib als gevolg. Zij gaven tips over hoe te reageren op tegemoetkomende fietsgroepen en ander verkeer.
Opmerkingen uit de groep werden opgeschreven voor een later rapport. Trap je actief mee of is het altijd 100% de wind mee? Het eerste is nog het beste voor de spieren in het lichaam. Gerkina Doze sloot daarbij aan als Sportcoach Vitaal Plus: dansen en jeu de boules met een groep is ook gezond. Bewegen is in het algemeen gezond.

Verworven kennis wordt in praktijk gebracht (foto Sieb-Klaas Iwema)

Men heeft uiteindelijk nog als groep rond Ten Boer gefietst en zo bepaalde verworven kennis in praktijk gebracht. O ja, denk eens als 'jonge oudere' na of een fietshelm niet een leuk verjaardagscadeau is. Ze zijn te krijgen in hippe en opvallende kleuren; in het buitenland is het heel gewoon.

Sieb-Klaas Iwema

ProVoet
Brancheorganisatie voor de Pedicure
PEDICURE AAN HUIS
Voetverzorging
Astrid de Leeuw
Thesinge
TELEFOON
06 14 49 12 81
E-MAIL
voetverzorging.a.de.leeuw@gmail.com
AANTEKENING DIABETISCHE VOET
AANTEKENING REUMATISCHE VOET

TAMMELING Montage
Ambachtsweg 1
9791 DD Ten Boer
T 050 5425084
M 06 30881547
info@tammelingmontage.nl
www.tammelingmontage.nl

Administratie- & belastingadviesburo Ritsema
Uw adres voor:
financiële administratie & jaarverslagen & aangifte Inkomstenbelasting
Luddestraat 6
9797 PM Thesinge
T (050) 3021319
F (050) 3021182
M 06 51533772

STUDIO 302
Dames & Herenkapper zonder afspraak!
MAANDAG GESLOTEN
DINSDAG T/M VRIJDAG:
08.30 - 12.00 UUR
13.00 - 17.30 UUR
ZATERDAG:
08.30 - 12.00 UUR
12.30 - 16.00 UUR
Lindenstraat 1 - Ten Boer

De Hofstee
Verliezen en veranderen - praktijk voor coaching
Jantje Y. Brouwers
Dorpsweg 15
9798 PC Garmerwolde
06-53 64 46 37
dehofsteecoaching@ziggo.nl
www.dehofsteecoaching.nl

ALFRED OTTENS
BOUWBEDRIJF
Kapelstraat 10
9797 PJ Thesinge
t. 06 25 07 74 46
m. info@alfredottens.nl
Onderhoud Renovatie Verbouw
WWW.ALFREDOTTENS.NL

INSTALLATIETECHNIEK
BIJ VAATSTRA BV
KUNT U TERECHT VOOR
klimaat - en elektrotechniek, sanitair, loodgieterwerk, rioleringsbeheer, zinkwerk en dakbedekkingen
INSTALLATIES IN DE BREEDSTE ZIN VAN HET WOORD
Installatietechniek VAATSTRA B.V.
VERBINDINGSWEG 19
9781 DA BEDUM
TEL. 050 - 3012832
VAATSTRA@VAATSTRA.NL
WWW.VAATSTRA.NL
INSTALCENTER

VISHANDEL Smit
LEVERANCIER GROOTKEUKEN EN HORECA
Lamsoor 11
9738 AL Groningen
www.vishandelsmit.nl
Telefoon : 050 - 5496150
Fax : 050 - 5496151
Email : info@vishandelsmit.nl

BIJ AGRI SHOP
DAGELIJKS VERS
Bakkerij HOEKSTRA
BAKKERIJ HOEKSTRA
Kerklaan 2 – 4, Bedum • E: info@bakkerijhoekstra.nl • W: www.bakkerijhoekstra.nl

Eén van de weinigen die alles kan reinigen
0800 020 02 84
PETER KUIL
RIOOLSERVICE SCHOONMAAK SPECIALISTISCH REINIGEN

Kerk van Garmerwolde: een groot bouwproject

Het stond al lang op stapel: bouwwerkzaamheden op het terrein van de kerk van Garmerwolde. Woensdag 24 april werden de eerste concrete stappen gezet. Een deel van het hek werd weggehaald om de toerit voor bouwverkeer mogelijk te maken, rijplaten werden gelegd en in een mum van tijd verschenen twee bouwketen en twee opslagcontainers.

Het gebied rond de kerk is nu een soort bouwterrein. Daarom is de kerk voorlopig niet open voor bezoekers. Het is wel even slikken als je nu de toegang naar de kerk bekijkt. En dit is nog niet alles. Want Kerkhörn wordt helemaal gesloopt om plaats te maken voor een eigentijds ontvangstgebouw. Op de website van de kerk (www.kerkgarmerwolde.nl) leest u meer over het waarom van deze operatie.

Het is niet de eerste keer dat er in de eeuwenoude kerk van Garmerwolde bouwactiviteiten plaatsvinden. De meeste oude kerkgebouwen zijn in de loop der eeuwen voortdurend veranderd. Sommige hebben een eigentijdse invulling gekregen.
Dat is prachtig te zien in het boek *De kerk als tijdmachine*, van schrijver Martin Hillenga en tekenaar Stefan de Keijser. Een kijkboek voor kinderen maar zeker ook voor volwassen. En het bijzondere is dat de kerk van Garmerwolde in dat boek een prominente rol heeft. Hij staat zelfs op de voorkant!

De bouwactiviteiten van nu staan nog niet in deze editie, maar wie weet. In elk geval hopen we dat we eind 2019 het resultaat aan de wereld kunnen laten zien.

Namens de Plaatselijke commissie Anne Benneker

Een deel van het hek moest worden weggehaald om de toerit voor bouwverkeer mogelijk te maken (foto Anne Benneker)

Foto- en Praatmiddag

De Foto- en Praatmiddag van de Historische Commissie Garmerwolde op zaterdag 23 maart was ook dit jaar weer een succes. Zo'n veertig mensen keken geïnteresseerd naar de beelden over de verdwenen bruggen 3, 4, 5 en 6 over het Eemskanaal. Het is de bedoeling dat de beschikbare gegevens op vier informatieborden langs het nieuwe fietspad over de Eemskanaaldijk zullen worden geplaatst.
Brug 4 lag bij Garmerwolde. De brug is halverwege de oorlog aangevaren door een kaan (groot lang schip - *red.*); het schip begon te slingeren en het vooreind ramde de brug. Alles was gestremd; er kon geen boot of schip meer door. De brug werd weggetakeld en op de wal gelegd. Na de oorlog is onze brug waarschijnlijk naar het Afwateringskanaal gegaan; Garmerwolde moest het doen met een pontje.

Veel animo (veertig bezoekers) voor de praatmiddag (foto Sieb-Klaas Iwema)

Volgend jaar is het vijfenzeventig jaar geleden dat Nederland werd bevrijd. Wat betekende die oorlog voor Garmerwolde en hoe werd de bevrijding gevierd?
Om in de sfeer te komen bekijken we een aantal dia's van de bevrijdingsoptocht op 29 juni 1945. Waar haalde men al die materialen vandaan? Ook de eerste jaren na de oorlog waren vele producten nog schaars en op de bon.
En dan komen de verhalen. Over een verzetsgroep in Garmerwolde, onderduikers, leden van de NSB, evacuees, verraders … Kortom: een spannende tijd, je wist niet wie je kon vertrouwen. Jo Reinders en Eeltje en Arie Terpstra werden tewerkgesteld in Duitsland. Eeltje heeft de gigantische bombardementen in Hamburg meegemaakt en is na de oorlog lopend teruggekomen naar Nederland.
In de nacht van zaterdag 14 op zondag 15 april 1945 lag Garmerwolde zwaar onder vuur. De familie Wierenga zocht bescherming achter een tafelblad, anderen vonden een schuilplaats in de kelder. Het echtpaar Van der Reyden lag met hun zoontje in de gang, achter de voordeur en werd geraakt door een voltreffer. Zij liggen begraven op het kerkhof in Garmerwolde, het dorp heeft een monument voor hen betaald.
Zondagavond 15 april stond de halve stad in brand; veel Garmerwolders vonden die nacht een schuilplaats in een boerenschuur met stropakken, een kelder of in de kerk. Maandagavond laat, 16 april 1945, werd ons dorp door de Canadezen bevrijd.
Er komt nog een aparte middag met enkele mensen die de Tweede Wereldoorlog hebben meegemaakt. We zijn benieuwd naar hun herinneringen.

Hillie Ramaker-Tepper

Tweedehands brillen voor de derde wereld

Heeft u nog ergens een oude bril liggen die u niet meer gebruikt? Geef zo'n bril dan een tweede leven. De *Lions Club Westerkwartier* zorgt dat uw bril een goede bestemming krijgt.
Lions zetten zich lokaal en wereldwijd belangeloos in voor het goede doel. Elke club bepaalt zelf voor welk doel. De Lions Club Westerkwartier is al sinds 1983 betrokken bij de inzameling van brillen. Tot 2005 werden elke twee jaar maar liefst vijftienduizend brillen naar Zimbabwe gestuurd. Sinds 2007 werken de Lions samen met *Medico France*, de Franse Lions organisatie. Die sorteert de brillen en stuurt de bruikbare exemplaren naar lokale hulpposten in Niger, Myanmar en Benin.
Heeft u nog oude brillen? Bel mij, dan kom ik op afspraak uw brillen ophalen. Hartelijk dank voor uw medewerking!
Herman Huiskes, tel. 06 53169 369.

Een nieuwe attractie

Freddy Guikema (32) heeft een nieuw reuzenrad op trailer in Tsjechië laten bouwen. Circa 1400 km vanaf Garmerwolde, in de plaats Ostrava bij de grens van Slowakije en Polen. Met een geleende truck van Kuil hebben Freddy en zijn vader de attractie opgehaald.
Het reuzenrad heeft een oude nostalgische look (bruin crème), is 18 meter hoog en telt tien gondels; elk voor vier personen. Deze hebben zeer mooie beschilderingen; op een staat een afbeelding van hun andere reuzenrad. Men heeft vierduizend ledlampen gebruikt die steeds van kleur verspringen waardoor het ook 's avonds een blikvanger is.
Het reuzenrad kan op een plek van minimaal 12,5 meter lengte en 7,5 meter breedte in ongeveer vier uur worden opgebouwd. Het totale gewicht is circa 15 ton, exclusief de truck. Hierdoor is het aantrekkelijk voor festivals. De attractie voldoet aan de strengste veiligheidseisen; de NEN-EN 13814 (Nederlandse norm: eisen voor ontwerp en constructie - *red.*) werd al in Tsjechië gegeven en is door een Nederlandse keurmeester uitgevoerd. Op een paar puntjes die daar al verholpen werden, kreeg men in Nederland op 2 april 2019 nog een 'lichte' keuring en ontving het predicaat T.U.V. en RDW-goedkeuring voor de weg.

Het reuzenrad heet *Festival wheel*. Zijn eerste 'optreden' is in Utrecht in de Werkspoorkathedraal (een gigantische loods).
We wensen de familie Guikema met deze familieattractie een goede toekomst toe. Zie www.festival-wheel.nl of info@festival-wheel.nl.

Sieb-Klaas Iwema

Het nieuwe nostalgische rad (foto Sieb-Klaas Iwema)

Freddy Guikema voor het nieuwe reuzenrad met de afbeelding van het andere (foto Sieb-Klaas Iwema)

Hulp gevraagd overblijfteam OBS Garmerwolde

Binnenkort wordt de vijftigste leerling ingeschreven op OBS Garmerwolde. Dat is in de afgelopen tien jaar niet meer voorgekomen! En de school is nog steeds groeiende.
Daarom is het overblijfteam met spoed op zoek naar ouders, opa's, oma's of dorpelingen die het leuk vinden om bij toerbeurt mee te draaien. Het gaat om de maandag, dinsdag en donderdag. Per overblijfmoment is er een vrijwilligersvergoeding. Een keer proefdraaien hoort natuurlijk tot de mogelijkheden, om te ervaren of het iets voor je is.
Ben of ken je iemand die dit leuk vindt? Aanmelden kan via janinekwanten@marenland.org.

Laura Koops

Expositie van Fotogroep Garmerwolde

Van 17 mei tot en met 16 augustus 2019 zal Fotogroep Garmerwolde exposeren in Gezondheidscentrum Lewenborg, Kajuit 438, Groningen. De expositie is vrij toegankelijk voor iedereen en iedere werkdag open van 8.00 tot 17.00 uur.
Maak gerust een rondje door de gangen. We hopen dat je geniet van de grote verscheidenheid aan beelden. In de wachtkamer kan je informatie vinden over de foto's en hun fotografen.
Met vriendelijke groeten van de zeven fotografen.

Ton Ensing, Margriet de Haan, Koos Zeedijk, Wim Velema, Andries van der Meulen, Hieke Grasdijk en Joke de Jong

Massagepraktijk
Carla Winkelman

Ontspanningsmassage
Therapeutische massage
Sportmassage

Last van:
- stress
- slapeloosheid
- pijnlijke spieren
- rugpijn
- hoofdpijn
- of gewoon zin in ontspanning ?

氣

www.carlawinkelman.nl
info@carlawinkelman.nl

G.N. Schutterlaan 7
9797 PA Thesinge
06 16 13 48 54

Dan bent u van harte welkom !

Natuursteen Stefano
Interieur natuursteen:
Aanrechtbladen - Vensterbanken - Vloeren
Schouwen - Dorpels - etc.
www.natuursteenstefano.nl T 050 5492125

Tegen de tijd (4)

Jakob van der Woude geeft ook in deze krant meer historische informatie over een van de personen die in het stuk 'Tegen de tijd', dat in het kader van het project 'Veur Aaltied' in mei in de Kloosterkerk wordt opgevoerd, voorkomt. Deze keer aandacht voor Coppen de Mepsche.

'Nee, ik kijk gewoon even of iedereen goed zit', zegt Coppen de Mepsche tegen de bezoekers van Tegen de Tijd. Aardige man, zou je denken. Maar wie was deze borgheer die aan slavenhandel deed en was hij wel zo aardig?
Het geslacht De Mepsche had in Borger (Drenthe) het landgoed *Westrup* in leen van de bisschop van Utrecht. In de 15e eeuw vestigden zij zich in de stad Groningen; om precies te zijn in de Kijk in 't Jatstraat, waar ze een bierbrouwerij bezaten en tevens kerkvoogden waren van het Mepschengasthuis.
In de loop der tijd komt de familie in de Ommelanden in het bezit van een vijftal borgen, waaronder in 1588 de Tackenborg aan de Bovenrijgerweg. De Tackenborg wordt in 1510 verworven door Reynt Noorda en in 1547 wordt Evert Clant eigenaar.
Zijn zoon Evert verkoopt de borg in 1586 aan Coppen de Mepsche. Coppen was de zoon van burgemeester Evert de Mepsche van de stad Groningen en zijn vrouw Anna Jarges, wiens vader ook burgemeester van Groningen was geweest.
Coppens partner was Anna Hillebrands. Zij hadden drie zoons en twee dochters, waarvan wij alleen weten dat Rudolph (niet de beruchte Rudolph de Mepsche van Faan) werd geboren in 1570 en waarschijnlijk in 1629 is overleden.
Op de Tackenborg, zo gaat het verhaal, had Coppen de Mepsche in plaats van vee, mensen op stal staan. Dat zou goed kunnen, want dat waren dan slaven die hij kocht of liet kopen op de markt in Groningen.
Coppen overleed in 1594 en ligt begraven in de Kloosterkerk. Maar op zijn zerk staat het jaartal 1597. Dat zou aansluiten bij het verhaal dat hij drie jaar lang buiten de kerk bij het toegangshek begraven lag, zodat Thesingers, die een vreselijke hekel aan de man hadden, over zijn graf konden lopen. Uiteraard had hij betaald om in de kerk begraven te worden en dat is uiteindelijk in 1597 gebeurd.
De andere grote zerk in de kerk naast die van Coppen de Mepsche draagt slechts het wapen van de familie De Mepsche.
Na de dood van Coppen komt de borg in bezit van zoon Evert en daarna worden verschillende nazaten en anderen eigenaar.
In 1738 wordt de Tackenborg voor sloop verkocht aan Jan Ottens en Louis Leuningh voor 1110 gulden.

Jakob van der Woude

Coppen de Mepsche, gespeeld door Jochum Admiraal (foto Simone Bouwstra)

PS: op zaterdagmiddag 18 en zondag 19 mei zijn er extra voorstellingen. Deze beginnen om 15.00 uur. Kaarten bestellen via de mail: annelies.hofstede@thesinge.com.

Werkzaamheden Eemskanaaldijk

Al een mooi poosje staat er een bestelbus van het bedrijf Aquatech Diving BV uit Joure op het dijkpad langs het Eemskanaal. Ze moeten bij alle ankers van de ijzeren damwanden langs om de lekken dicht te lassen. De mannen zitten met duikerspakken aan in een behuizing (bak), die met behulp van een waterpomp zo veel mogelijk watervrij wordt gehouden. Ze doen het laswerk met z'n tweeën, ieder zo'n vier uur per dag. Na een paar lassen leggen is men knap vermoeid; het is zwaar werk. Men is nog zo'n twee en een halve maand bezig en dan zijn de problemen bij de circa twaalfhonderd ankers verholpen.
Op het slibdepot is men met twee kranen bezig om het vrij natte slib in richels te leggen.

Sieb-Klaas Iwema

Nieuwe activiteiten in dorpshuis Trefpunt

Een bijdrage voor nieuwe initiatieven
Trefpunt heeft bij Dorpsbelangen een aanvraag gedaan voor de Welzijnssubsidie om een aantal nieuwe initiatieven voor activiteiten te stimuleren. Deze aanvraag is deels gehonoreerd. Dat betekent dat we dit jaar aan drie nieuwe initiatieven een bescheiden financieel steuntje in de rug kunnen geven. Een daarvan is al bekend, waarover later meer.
Heb je een idee voor een activiteit in het dorpshuis en wil je hulp bij de organisatie en/of een bijdrage, neem dan contact op met penningmeester Annelies Hofstede via trefpunt@thesinge.com.

Een maandelijks borreluurtje
Op vrijdag 17 mei van 17.00 - 19.00 uur is iedereen van harte welkom in Trefpunt voor een gezellig borreluurtje. Behalve een drankje kun je er eventueel ook een bakje patat krijgen. Kees van Zanten zorgt ervoor dat het vet heet is.
Het is het eerste van een (hopen we) lange reeks van maandelijkse borreluurtjes op een vaste vrijdag in de maand. Zie de agenda verderop in deze krant en op thesinge.com.

Aly Pepping

momode en pedicuresalon
• mode voor dames
• pedicuresalon
• tapparfum

Berkenlaan 2-44 Selwerd 050 - 5736989 Marlen Ossentjuk

Aly Pepping
ontwerpt

WWW.ALYPEPPING.NL
+ BROCHURES + HUISSTIJLEN+ BOEKEN + PERIODIEKEN + WEBSITES +

Good Looking

Martini Manege
Lageweg 13-a
9797 TA Thesinge
050-5416272
www.romantico.nl

* Paardrijlessen
* Duitse top klasse rijpony's

Van der Woude
HOVENIERSBEDRIJF

Sterk in het hovenierswerk

Uw adres voor
Aanleg
Beplanting
Bestrating
Boomverzorging
Schuttingen
Onderhoud
Vijvers

Lageweg 12 - 9798 TG Garmerwolde - Tel. 06 12154825
www.hoveniersbedrijfvanderwoude.nl

OTOMOTO

Handelsweg 12
9791 DG Ten Boer
(050) 3021624

- Onderhoud en reparatie van alle merken auto's en motoren
- APK
- In- en verkoop motoren
- Verkoop motorkleding
- Wasboxen
- Wasstraat

info@otomoto.nl
www.otomoto.nl

Mien Stek
Tuinontwerpen

Ook voor advies en klein onderhoud

Miranda Bosman
W.F. Hildebrandstraat 5
9798 PH Garmerwolde
Tel. 06-29967176
mienstek@gmail.com
www.mienstek.nl

Josje
beenmode, lingerie & damesmode

Josje jonge vlotte mode voor een breed publiek Josje kwaliteit en deskundig advies Josje ook op internet www.josjemodeenlingerie.nl
Josje winkelcentrum Lewenborg, naast de Action (050 5418995)

DORPSHUIS THESINGE
TREFPUNT
MIDDEN IN HET DORP

Wil je een
- FEEST VOOR VRIENDEN EN FAMILIE
- ACTIVITEIT VOOR HET DORP
- VERGADERING OF BIJEENKOMST

organiseren?

Informeer bij Trefpunt
KERKSTRAAT 5
9797 PD THESINGE
T 050 8539480
E TREFPUNT@THESINGE.COM
W TREFPUNT.THESINGE.COM

magazijnstellingen.nl

NIEUW & GEBRUIKT
Palletstellingen
Legbordstellingen
Archiefstellingen
Kunststofbakken
Magazijnkasten
'TOP WAY' professionele aluminium rolsteigers, trappen en ladders, en nog veel meer...

Reinder van der Veen Magazijnstellingen b.v. Ten Boer
Nijverheidsweg 6, 9791 DA Ten Boer 050 - 302 4833
info@magazijnstellingen.nl

Pianoles

Klassiek pop jazz en improvisatie Ervaren docent afgestudeerd Conservatorium

Cees Leurs
Hildebrandstraat 57
Garmerwolde

Voor info **050-3134043**
Of mail **ceesleurs51@gmail.com**

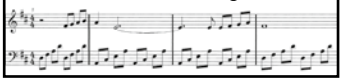

FINANCIËN IN DE ZORG

FINDZO

Annelies Hofstede

ADVISEERT EN ONDERSTEUNT ZORGINSTELLINGEN

www.findzo.nl

Jos Meijer Haarden

Kachels - Rookkanalen - Schoorsteenvegen

H Westerstraat 17 Ten Boer
050 850 6818

info@josmeijerhaarden.nl
www.josmeijerhaarden.nl

AGRISHOP
VERSWINKEL

Boerderijverkoop:
- groenten en fruit
- fruitmanden
- aardappelen
- scharreleieren
- vlees
- boerenzuivel
- salades en rauwkost
- brood

Dorpsweg 1 Garmerwolde
T 050 - 4042921
F 050 - 4042922

Goed en gezond van de boerengrond

Detta van der Molen redactielid af

De redactievergadering van de G&T Express op dinsdag 2 april was een gedenkwaardige. Detta van der Molen nam afscheid als redactielid.

'Mijn jaren bij de krant heb ik als erg plezierig ervaren en ik zou ze voor geen goud hebben willen missen'. Met deze woorden kondigde Detta van der Molen in een mail aan de redactie van de G&T op 18 februari haar afscheid aan als redactielid. *'Voor de vergadering van april ben ik van plan om even langs te komen en wat lekkers mee te nemen. Dat afscheid is voor mij voldoende (ik hou niet van afscheid nemen)',* vervolgde zij haar mail.

Detta was één van de langst zittende redactieleden van de G&T. Spittend in het G&T-archief kom ik haar naam voor het eerst tegen in de colofon van april 1986.
In datzelfde nummer staat haar naam mede onder het hoofdartikel van die maand getiteld *Thesinge en Garmerwolde in de gemeentepolitiek, de vijf partijen uit de nieuwe gemeenteraad aan het woord.*
Bijna drieëndertig jaar later vinden we haar naam als schrijfster voor het laatst terug in het kerstnummer van 2018. Hierin laat ze Magda Strijkstra aan het woord, bewoonster van het Molenhuis bij de Noordermolen, op de grens van Groningen en Ten Boer, over mogelijke veranderingen door de gemeentelijke herindeling.
Het voordeel van het geweldige G&T-archief (www.gentexpress.nl) is dat ik niet alle edities hoef na te pluizen om een indruk te krijgen over het aantal artikelen waaraan Detta heeft gewerkt. De zoekmachine levert maar liefst honderdtachtig hits op bij het intikken van haar voornaam; zeker niet allemaal gelinkt aan artikelen (sinds 2001 komt haar naam ook jaarlijks terug in de eindstand van klaverjasclub 'de Soos'), maar dat ze in de bijna drieëndertig jaar veel artikelen heeft geschreven is wel duidelijk, meermaals voorzien van een mysterieuze titel, zoals:
- Het ontstaan van de kleine Pinokkio, juli 1987
- Computerkunst, mei 2003
- Van broodtrommel tot computer, november 2005
- Het verhaal van de sokken, december 2014

Op de redactievergaderingen waar Detta aanwezig was hoefde er over een ding niet gesteggeld te worden: Detta nam als bijna vanzelfsprekend de taak van notulist op zich.
Als de laatst toegetreden redactieleden ook eenzelfde periode als Detta volmaken, dan kunnen we zeker nog dertig jaar genieten van onze geweldige dorpskrant. En daarin komen we haar naam vast nog wel eens tegen.

Koos van de Belt

Na het verorberen van een stuk heerlijke afscheidstaart bedankt Jan Ceulen Detta met een welgevulde envelop voor haar 33-jarige inzet voor de G&T (foto Koos van de Belt)

Wist-u-dat...

- de werkzaamheden aan de Lageweg waarschijnlijk in juni starten?
- als alles volgens plan verloopt het werk half oktober gereed is?

- de collecte voor het Nationaal Fonds Kinderhulp € 286,35 in Garmerwolde heeft opgeleverd?
- alle collectanten en vooral alle gulle gevers van harte worden bedankt?

- het fietspad over de Eemskanaaldijk in de zomermaanden opengesteld wordt?
- er tot die tijd nog werkzaamheden bij de dijk plaatsvinden en na die tijd nieuwe werkzaamheden starten?

- er dertien personen hebben gesolliciteerd naar het ambt van burgemeester van de gemeente Groningen?
- onder de sollicitanten vijf vrouwen en acht mannen zijn?

- de aanleg van snel internet doorgaat in Ten Boer?
- er momenteel druk wordt gewerkt aan het ontwerp van het netwerk?
- dit een enorme puzzel is en daarom veel tijd vergt?
- het moeilijk in te schatten is hoe snel dit gaat en daarom nog niet gezegd kan worden wanneer er wordt begonnen met de daadwerkelijke aanleg?
- u op de website van het project de tijdlijn kunt volgen: www.snelinternetgroningen.nl?

- op zondag 12 mei de Noordmannen van RTV Noord naar Thesinge komen?
- zij hun radioprogramma rechtstreeks zullen verzorgen tussen 's morgens 8.00 uur en 10.00 uur?
- het thema van de uitzending Vijftig jaar Stichting Oude Groninger Kerken is?
- Thesinge vrij uniek is voor deze stichting, omdat de stichting eigenaar is van zowel de Kloosterkerk als de Gereformeerde Kerk?
- naast een aantal Thesingers ook de directeur Peter Breukink bij de directe uitzending aanwezig zal zijn en hij ook de repetitie van Tegen de tijd in de kloosterkerk zal bijwonen?

- de jeu-de-boulesbaan bij vv GEO klaar is voor gebruik?

Kandidaat-notaris bij Noaberstee

Woensdag 15 mei, om 9.30 uur, geeft kandidaat-notaris Marieke Poort van Emmius Notarissen een lezing bij Noaberstee. In dorpshuis Trefpunt gaat mevrouw Poort deze ochtend iets vertellen over erfrecht, schenkingen en het nut van een levenstestament. Ook is er gelegenheid om vragen te stellen over notariële en juridische zaken die deze ochtend niet aan de orde zijn gekomen. Vroeg of laat krijgen we allemaal te maken met zaken, waar we nu nog liever niet aan denken. Weet jij hoe het zit met erfrecht anno 2019? En, wat is eigenlijk een levenstestament? Hoe kan ik mijn kleindochter financieel ondersteunen bij de aanschaf van haar allereerste eigen huisje? De lezing van mevrouw Poort zal veel verheldering geven.
Noaberstee nodigt u van harte uit om hierbij aanwezig te zijn. Er zijn geen kosten aan verbonden. Consumpties zijn voor eigen rekening.

Janna Hofstede,
contactpersoon en coördinator Noaberstee

Foto van de maand

Twee met camouflagedek geveerde kuikens varen mee met moeder- en vaderfuut: het is lente! (foto Sieb-Klaas Iwema)

Agenda

Elke woensdag
Thesinge, Trefpunt; 9.00 - 11.30 uur: Inloopochtend Noaberstee.
Elke zaterdag
Thesinge, Café Molenzicht; vanaf 16.00 uur open.
Donderdag 9 mei
Met de Garmerstee naar het MuzeeAquarium in Delfzijl. Info: Hillie Ramaker, tel. 050 541 5335.
Vrijdag 10 mei
- Garmerwolde; vanaf 18.00 uur: Ophalen oud papier.
- Thesinge, Trefpunt; 20.00 - 22.00 uur: Afscheid van oud-bestuursleden Trefpunt (zie artikel).

Woensdag 15 mei
Thesinge, Trefpunt; 9.30 uur: Kandidaat-notaris Marieke Poort geeft lezing bij Noaberstee.
Vrijdag 17 mei
- Thesinge, Trefpunt; 17.00 - 19.00 uur: Eerste maandelijkse Borreluurtje (zie artikel).
- Thesinge, Kloosterkerk; 20.00 uur: Veur Aaltied/Tegen de Tijd.

Vrijdag 17 mei t/m vrijdag 16 augustus
Groningen, Gezondheidscentrum Lewenborg; 8.00 - 17.30 uur: Expositie Fotogroep Garmerwolde. Zie artikel.
Zaterdag 18 mei
Thesinge, Kloosterkerk; 15.00 en 20.00 uur: Veur Aaltied/Tegen de Tijd.
Zondag 19 mei
Thesinge, Kloosterkerk; 15.00 en 20.00 uur: Veur Aaltied/Tegen de Tijd.
Donderdag 23 mei
- Garmerwolde en Thesinge; 7.30 - 21.00 uur: Verkiezing Europees Parlement.
- Garmerwolde en Thesinge; 8.00 uur: Textiel en kleine elektrische apparaten aan de weg. GoudGoed verzamelt.

Zaterdag 25 mei
- Thesinge; 9.00 uur: Ophalen oud papier.
- Thesinge, café Molenzicht; 19.30 uur: Kaartclub 'De Eendracht'.

Van de redactie

Op 27 mei vinden de incasso's plaats voor de abonnees die daarvoor een machtiging hebben afgegeven.
Het betreft het abonnementsgeld voor de periode april 2019 tot en met maart 2020.
Er zijn nog steeds veel abonnees die geen machtiging hebben afgegeven en daardoor een rekening krijgen die € 3,00 hoger uitpakt dan een abonnement per incasso (zie colofon).
Degenen die voor het volgende seizoen de G&T willen machtigen voor het abonnementsgeld kunnen gebruik maken van het aanmeldformulier op www.gentexpress.nl/contact.
Geen internet? Haal dan een formulier op bij een van de redactieleden.
De incasso's worden alleen gebruikt bij abonnees. Adverteerders krijgen altijd een rekening.

Tjakko Tjakkes, penningmeester

Colofon

Eindredactie
Garmerwolde
Hillie Ramaker-Tepper 050 541 5335
Marja Wijnand-de Poel 06 41 160 523
Thesinge
Yvonne Broekhuizen 06 51 033 796
Rudy Noordenbos 06 54 604 339
Fotograaf Garmerwolde
Vacant
Fotograaf Thesinge
Koos van de Belt 050 302 3432
Henk Tammens 06 50 257 853
Penningmeester
Tjakko Tjakkes 050 549 9344
W.F. Hildebrandstraat 61
9798 PH Garmerwolde
Bank: IBAN NL74 RABO 0320 7057 49
t.n.v. Garmer en Thesinger Express
Abonnementen
Abonnementsgeld: € 16,50 p.j.
Bij autom. incasso: € 13,50 p.j.
Postabonnees: basistarief + porto
Prijs losse krant: € 1,50
Bezorgklachten
bezorgen@gentexpress.nl
of bel met de redactie
G&T Express op het internet
www.gentexpress.nl
Opmaak Aly Pepping Thesinge
Druk NetzoDruk Groningen
Oplage 525 exemplaren

Volgende krant komt uit op 31 mei 2019.
Kopij inleveren uiterlijk zondag 19 mei vóór 18.00 uur via: gentexpress@hotmail.com, Dorpsweg 26 of G.N. Schutterlaan 16.

'De Soos'

De klaverjasavond in april heeft de volgende uitslag opgeleverd:

1	Pia Pops	5610
2	Geert Pops	5280
3	Ria Visser	5067

In de maanden mei en juni wordt er niet gekaart. De volgende keer is op dinsdag 9 juli, aanvang 20.00 uur, bij Het Geweide Hof in Garmerwolde. Nieuwe kaarters zijn van harte welkom.

'De Eendracht'

Uitslag van klaverjasclub uit Thesinge op 30 maart:

1.	Rieks Ridder	7034
2.	Menno Ridder	6831
3.	Janny Sibma	6822

In mei klaverjassen we op zaterdag 25 mei 2019 in café Molenzicht in Thesinge, aanvang 19.30 uur en iedereen is welkom.
PS: de messen blijven onder tafel!